

СӨЖ
тақырыбы:
орындаған:
қабылдаған:

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті

тақырыбы:

Орындаға

Жоспар:

Гүлді өсімдіктердің мүшелері

Вегетативті мүшелері

Генеративті мүшелері

Өркен

Тамыр

Гүл

Жеміс, тұқым

бұршік

Сабақ

Жапырақ

Тұқым

- **Тұқым** ([лат. semen](#)) - өсімдіктердің көбеюіне және таралуына арналған мүше.
- **Гүлді өсімдіктерде жемістің** ішінде болатын, ал **жалаңаш тұқымдылардың мегаспорофиллде** орналасқан түйінде тұқым ұрығынан, (тұқымбүршігінен) дамиды.
- Типтік тұқым 1-2 интегументтен түзілген жабыннан, (қауыз), ұрықтан және эндоспермадан және, (немесе) периспермадан тұрады.
- Типтік тұқым 1-2 интегументтен түзілген жабыннан, (қауыз), ұрықтан және эндоспермадан және, (немесе) периспермадан тұрады.

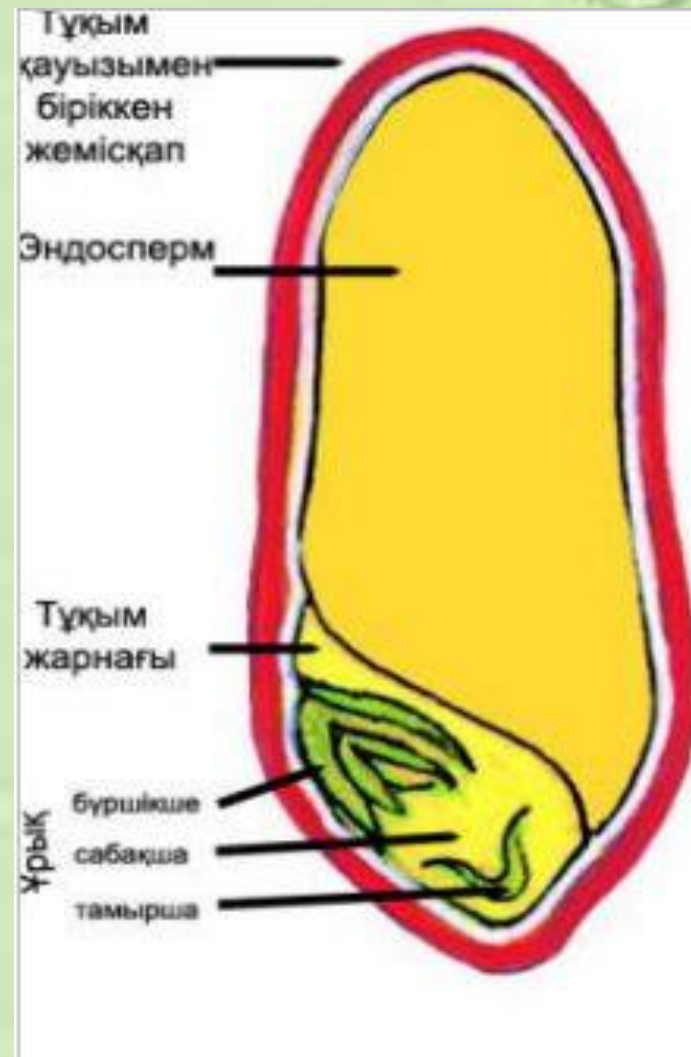

Дара жарнақты тұқым

Гүлді өсімдіктердің 25 % құрайды;

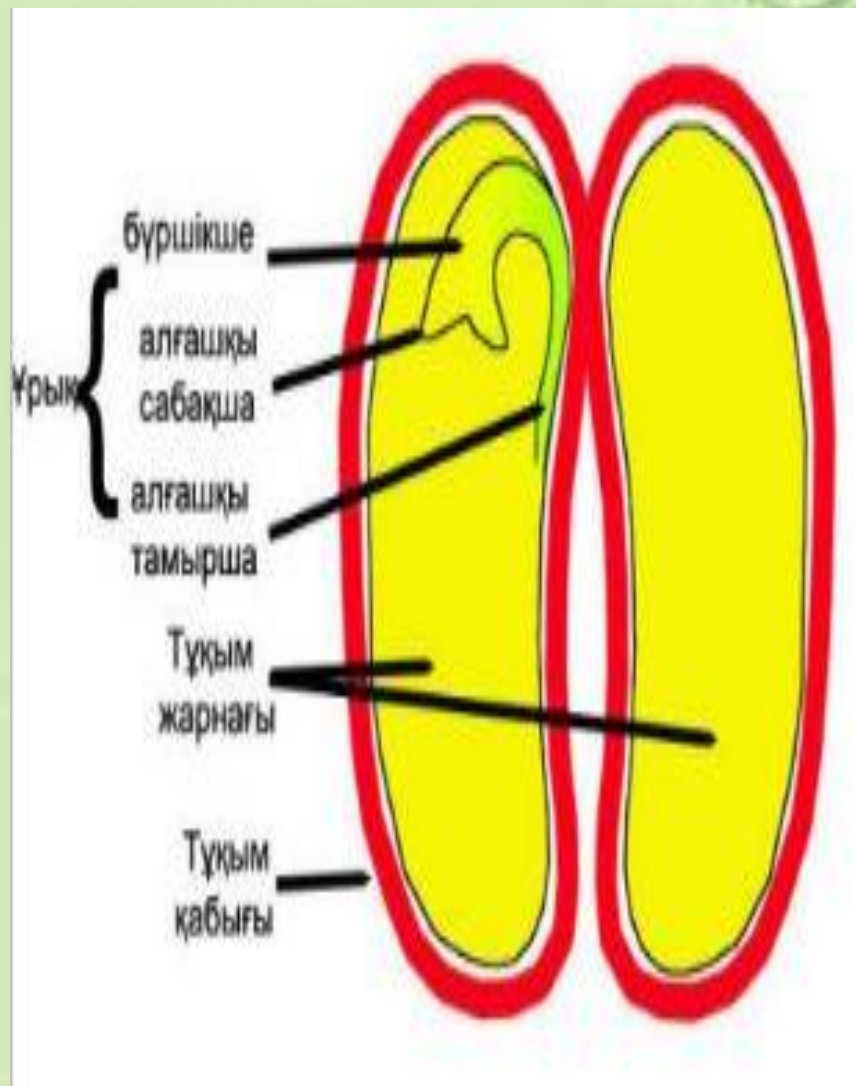
Қазақстанның барлық жерінде кездеседі;

Эндосперм жасушаларында [крахмал](#),
[нәруыз](#), май заттары жиналады.

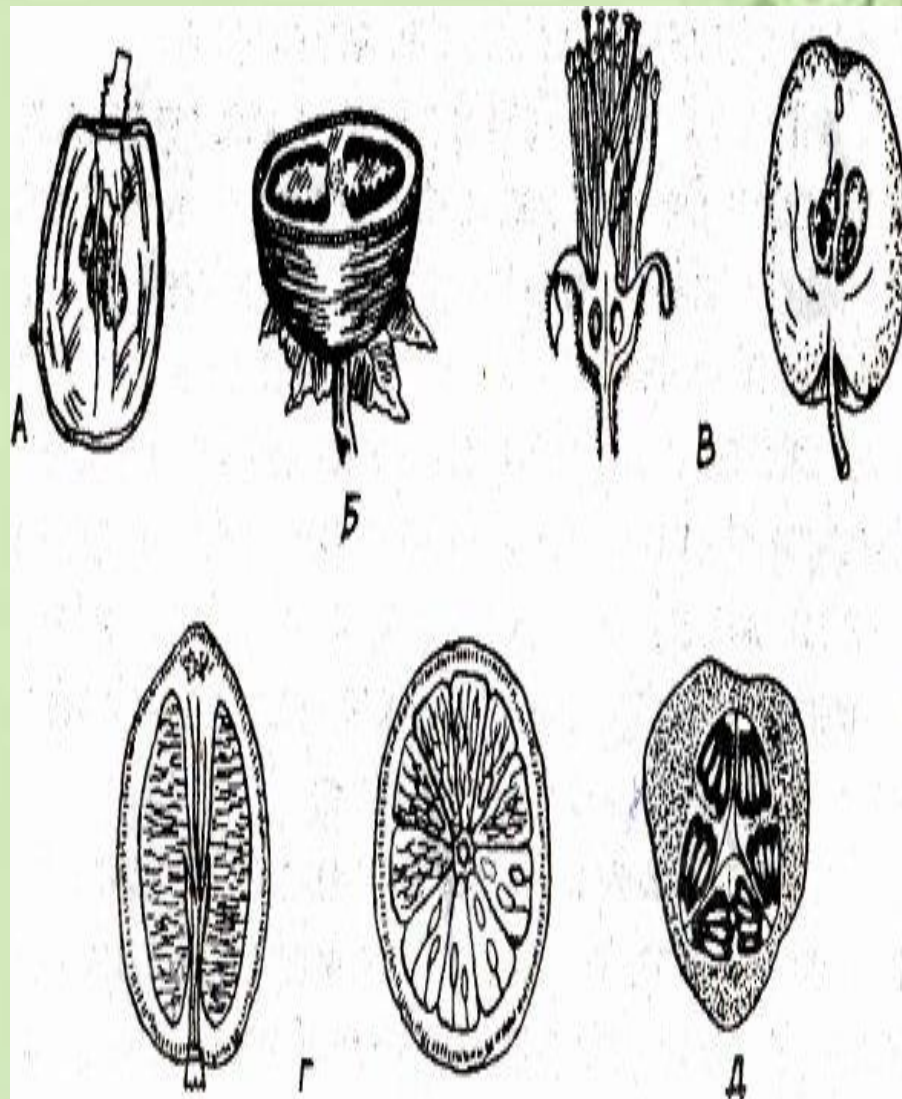
Қос жарнақты тұқым

- Сабақтың өткізгіш жүйесі бір шеңберлі камбийлі (өсу клеткаларының жұқа қабаты) өткізгіш шоқтардан тұрады. Флоэмасында (органикалық затты өткізетін күрделі ұлпа) әдетте паренхима бар.

Жеміс

- Тұқымды қорғатуға, таратуға арналған мүше
- Ұрықтану процесінен кейін ондағы жүретін өзгерістердің нәтижесінде пайда болады.
- Жемістің түзілуіне негізгі рольді гинецей атқарады.
- Ұрықтану процесі жүрмесе де жеміс беретін өсімдіктердің түрін партенокарпты деп атайды (жүзім, алмұрт, цитрустың сорттары)

Жемістер

Құрғақ

Қақырайтын
көп тұқымды

- 1.Топтама жеміс;
- 2.Бұршақбас;
- 3.Бұршаққын;
- 4.Бұршаққынша;
- 5.Қауашақ;

Қақырамайтын
бір тұқымды

- 1.Жаңғақ
(жаңғақша);
- 2.Тұқымша;
- 3.Қанатты жеміс;
- 4.Дән;

Шырынды

- 1.Жидек;
- 2.Алма жеміс;
- 3.Померанец;
- 4.Сүйекті
жеміс;

Ұрығында қор заттары жиналатын тұқым

- Тұқымында эндосперм болмайды. Қоректік заттарды ұрық сорып алады
- Тұқым жарнағының клеткалары крахмал және алейрон дәндерімен толған болып кездеседі

СЕМЯ ФАСОЛИ

